

Ako kaligrafická ozdoba písmena P v mene Puszta Fedömes.

Ako kaligrafická ozdoba písmena P v slove príbeh.

Príbeh jednej obce.

Toto je príbeh, ktorý kdesi tu začal písať praveký roľník. Ten roľník, po ktorom nám zostal len kamenný nástroj a zopár črepov z nádob. Začiatok tohto príbehu iba tušíme. Vystupujú v ňom tisíce anonymných postáv. Pravekí roľníci, keltskí bojovníci, kráľovskí včelári. Katolíci, protestanti, kalvíni aj židia.

Germáni, Maďari aj Slováci.

VAL
ecclesiae
adrisan
Pust
Rig
Gru

PUSTÉ ÚĽANY

príbeh obce

Niekedy v roku 1221
zaznamenala ruka neznámeho pisára do úradnej
listiny meno obce: villa Fudemus. Posledného mája roku 1301
sa meno obce v listinách objavuje druhýkrát. O 7 storočí a 5 rokov
neskôr, takmer na deň presne, nadobúda príbeh tejto
obce prvý raz knižnú podobu.

Najstaršia zachovaná matrika rímskokatolíckej cirkvi, uložená na
miestnej fare, je z rokov 1715 až 1763. Takmer tri storočia pre nás
uchováva mená predkov – pokrstených, zosobášených, konvertitov
i pochovaných. Bezmenné postavy, ktorými je zaľudnený príbeh
tejto obce, sa kdesi tu menia na osoby s menami.

EDITION RYBA

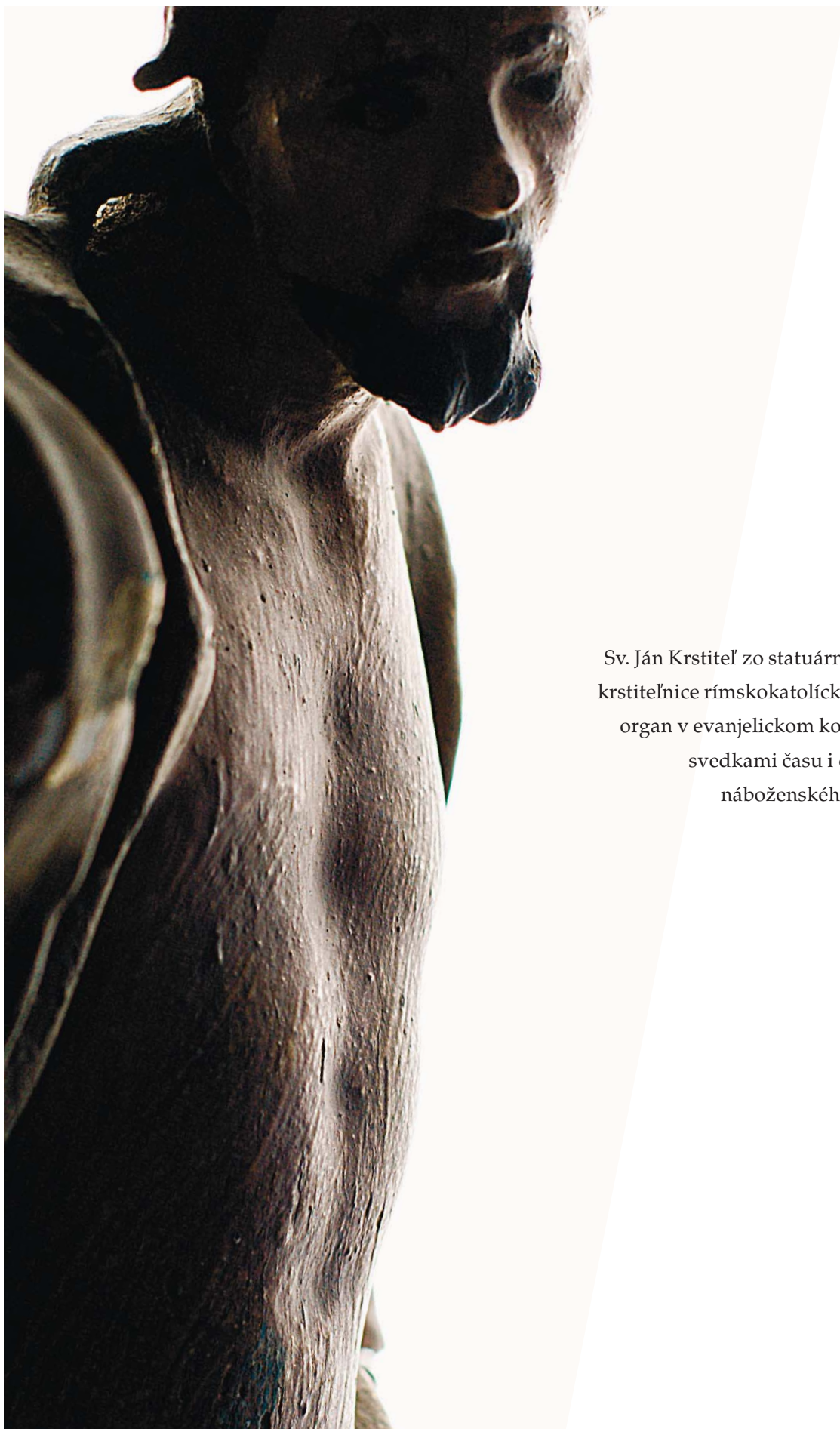

Tvorca kostenej platničky s výtvorným zobrazením dvoch laní dobre ovládal umelecký štýl rozšírený v 7. storočí pred n. l. v celej južnej Európe.

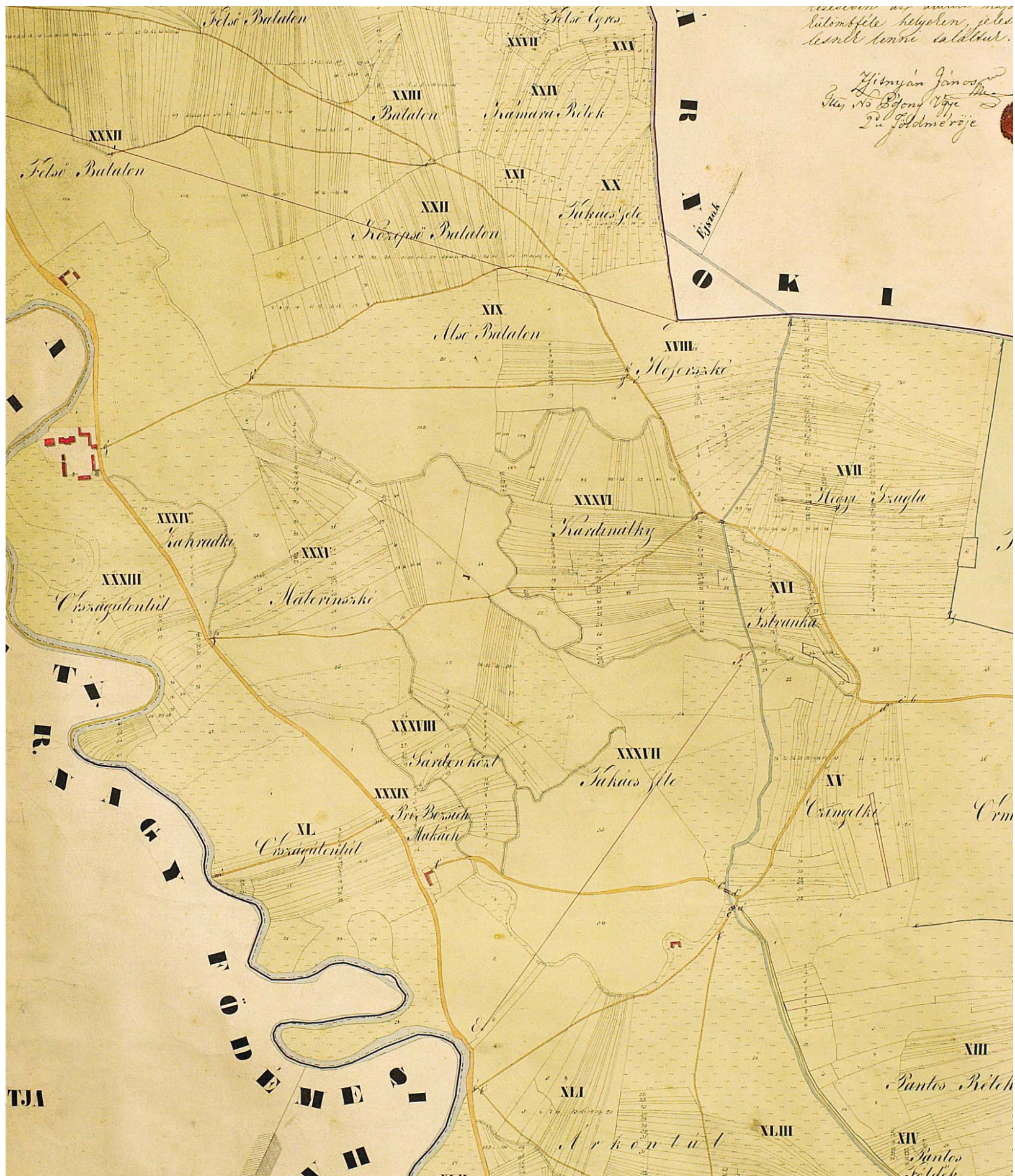
Hlinené plastiky štvornohých zvierat z obdobia okolo roku 600 pred n. l. zasa odkazujú na kontakty so severným kultúrnym prostredím. Územie Pustých Úľan od nepamäti tvorilo hranicu medzi severom a juhom, ale i spojnicu na ceste na západ.

Sv. Ján Krstiteľ zo statuárnej výzdoby barokovej
krstiteľnice rímskokatolíckeho kostola i starobylý
organ v evanjelickom kostolíku sú krehkými
svedkami času i dlhoročného
náboženského súžitia.

meghitelesítése végett, - a lefolyó pörben törvényt
ott nappain a földpáneré kimentünk, - ott a köz bir
n alatti földjét megmérvén, azt az összesítési Te
rösre maradt 24033 "öl legelőt a köz bir sorosság
a Terese vizen lévő" úgy nevezett Somogyi Kalo
mint fellebb.

Vége a Szánya

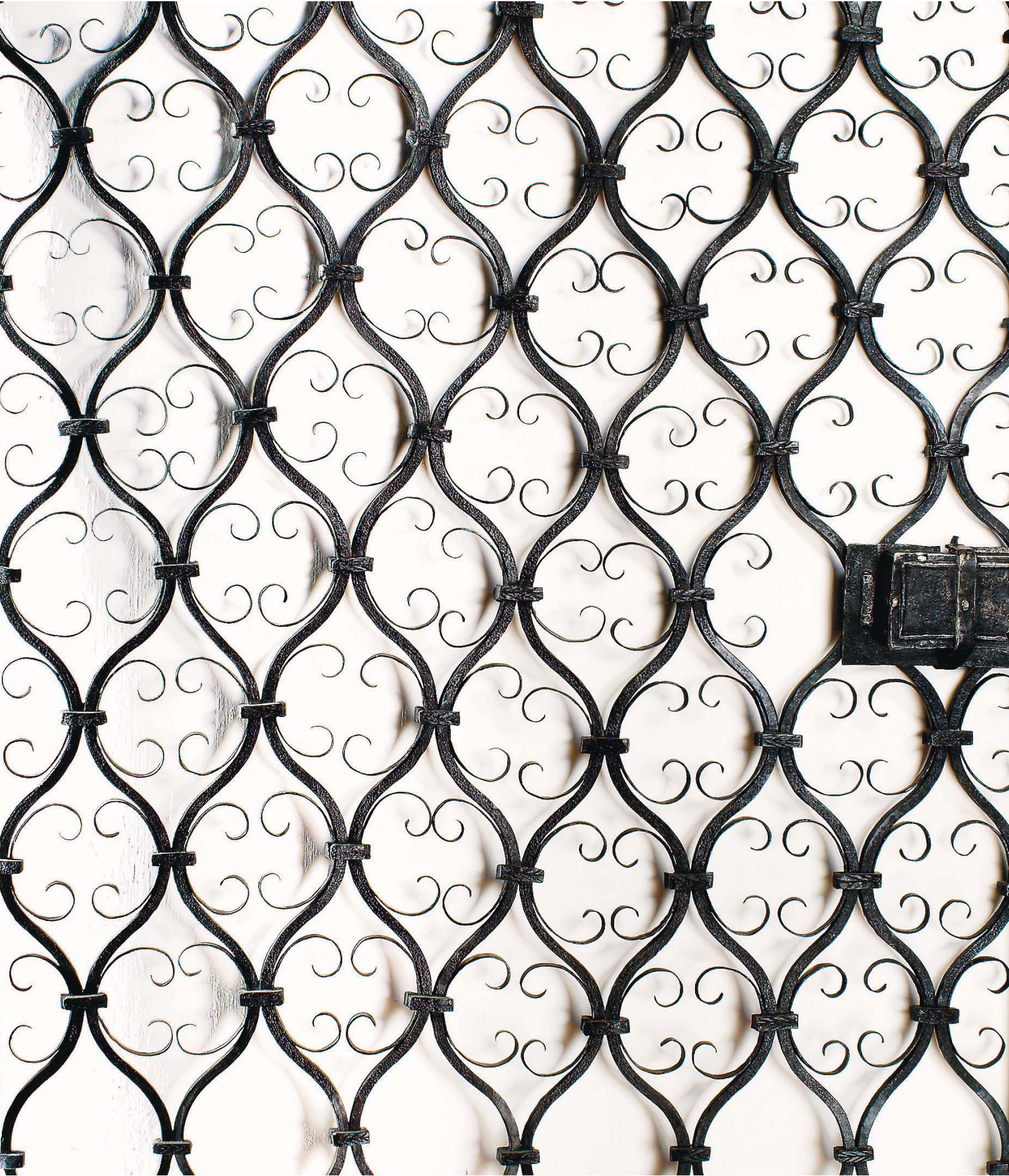
omy egy fő bolga Szánya

ong Megye Estünye

Na detaile katastrálnej mapy z roku 1843 vidieť aj miestne názvy
slovenského pôvodu v maďarskej transkripcii. Pečate miestnych zemanov
osvedčujú správnosť mapy. V príbehu tejto obce vystupovali zemanovia aj
vyššia šľachta. Pre jedného z najvýznamnejších mužov šľachtického rodu
Zichyovcov, doktora práv Jozefa Zichyho, sa v druhej polovici 19. storočia
všetky cesty po Grécku, Turecku, Egypte, Mongolsku aj Číne začínali
i končili tu, v Pusztom Fedömesi.

Vzácná Kaplnka navštívenia Panny Márie, stojaca na cintoríne, kde sa pochovávali katolíci i evanjelici, odolávala dlhé desaťročia nepriazni čias. Nedotkli sa jej prestavby ani premaľby interiéru. Až keď v sedemdesiatych rokoch minulého storočia odstránili kovanú železnú mrežu, ktorá chránila vstup do kaplnky, zmizlo z nej niekoľko vzácných sôch...

Zástava pustoúľanského Dobrovoľného
Požiarno-Policajného hasičského zboru je
z polovice minulého storočia. Krásne remeselné
dielo pretrvalo ako odkaz z doby, keď ešte bolo
možné obdivovať zručnosť majstrov. Kovové
štítky s vytepanými menami darcov. Medzi nimi
okrem istého Jozefa Krátkeho a „krsťnej mamy
Babušekovej“ aj miestna organizácia KSS – strany,
ktorá počas nasledujúcich takmer štyridsať rokov
presadzovala iné hodnoty. Pán krajčír, kováč,
zlatník, rytec, ba aj tí hasiči, čo chceli sláviť Boha
a pomáhať blížnemu, mali onedlho patriť
na smetisko dejín.

ALBUM SCU MATRICULA

AKO NA DNE OKA

V hĺbke citlivej sietnice mám dobre uložené Pusté Úľany v teplých a jasných temperovaných farbách. Stará fara, kukurica, bicykel, hájiky, dve krčmičky, potoky, voda v rašelinovom bagrovisku, tekvicové semiačka vo vrecku v kine, priateľskí ľudia, maturita na gymnáziu v Senci, gitara, kanvička s teplým mliekom od Mosných, prvé cigarety s kostolníkom Žigom vo veži pod trom zvonmi, chryzantémy pod oblokmí, myši na povale, železná piecka, hurky a krvavničky. Ale aj nemilosrdné združstevňovanie a kolektivizácia poľnohospodárstva. Aj matkina a potom otcova smrť v závejoch trojkráľovej zimy roka 1962. Široké horizonty pretína na kopčeku vertikála veže starého chrámu. Lysá hlava otca Bohumila na poslednom životnom kancli, na konečnej zastávke po Rači a modranskom sirotinci, ktorý v čase vojny pritúlil veľa židovských detí. A ešte organček – pozitív, kultúrna pamiatka a historický poklad od neznámeho tvorcu, barokový prospekt, krátka spodná oktáva, drevená lavica s operadlom, šesť hlasových mutácií s farbou dreva a kovu. Možno už smutne dohral a dokonal v poslednom dychu mecho. A predsa ho počujem, ešte aj počas dnešnej noci na ňom hrám a hrám. Nemôžem prestať, ani nechcem.

Ivan Kadlečík